

Over vaag en duidelijk

De kinderen leren over de relatie tussen schilderen en tekenen

onderwerp

in de verte

techniek

houtskool met kneedgum of oliepastelkrijt

formaat

± 25 × 32 cm

onderwerp

in het gras

techniek

schilderen met plakkaatverf

formaat

± 25 × 32 cm of groter

Toelichting

De begrippen vaag en duidelijk zijn in de vorige leeftijdsgroep uitgewerkt met behulp van een stuk matglas. In deze opdracht gebruiken we een vergrootglas en een verrekijker. Met deze hulpmiddelen zullen de kinderen snel begrijpen dat vaag en duidelijk betrekkelijke begrippen zijn – en dus ook betrekkelijke tegenstellingen. De onderwerpen van deze opdracht tonen echter wel een groot contrast in positie of plaatsbepaling: de dingen van dichtbij, de dingen van veraf. In deze opdracht combineren we de begrippen met schilderachtig en tekenachtig. Het zal dan in de nabespreking ook naar voren kunnen komen dat het ogenschijnlijk globale schilderen zeer duidelijk kan zijn, maar ook dat het tekenen zeer vaag kan uitpakken. In beide opdrachten worden aan de technische vaardigheid hoge eisen gesteld. Zonder goede voorbereiding zal de les weinig succesvol zijn.

In de verte, 11 jaar

Begeleiding in de verte

Iedereen heeft vast wel eens door een verrekijker gekeken. Wat in de verte erg vaag leek, wordt daardoor duidelijk. Wanneer dit effect met een werkelijke verrekijker gecontroleerd wordt kan het onderwerp beter getekend worden. We bespreken hierna kort het onderwerp van de les; bijvoorbeeld de duinen gezien vanaf een schip. Het tekenpapier zal net zo ingedeeld worden als bij de eerste opdracht: het gedeelte dat je ziet door de verrekijker en het andere deel dat je van een afstand ziet. De tegenstelling duidelijk (groot) en vaag (klein) moet goed tot uitdrukking komen, ook met houtskool.

Na afloop kunnen de twee opdrachten met elkaar vergeleken worden. Is het verschil in afstand binnen de tekening te zien en het verschil tussen duidelijk en vaag?

Begeleiding in het gras

We stellen ons voor op onze buik in het gras te liggen, met een vergrootglas bekijken we de 'kleine wereld'. We zien stukken van grassprietten, een kevertje, een stukje van een bloem. Naast het vergrootglas is het gras gewoon gras, de sprietjes zijn daar kleiner, de beestjes zijn bijna niet te zien. De opzet van de tekening ligt min of meer vast. Een stuk van het papier is de wereld gezien door het vergrootglas, de rest is het gras 'gewoon' bekeken. De vorm van het glas is vrij: een cirkelboog, een stuk van een rechthoek. De rand van het glas kan goed worden aangegeven. We wijzen de leerlingen erop dat de twee verschillende werelden ook verschillend aangepakt moeten worden. Binnen de cirkel nauwkeurig en gedetailleerd, buiten de cirkel wat globaler met minder details en vaag.

In het gras, 11 jaar